

Fővárosi Ítéltábla

A határozat száma: 17.Pf.20.647/2023/8.

A felperes:

felperes (felperes címe1.)

A felperes képviselője:

Dr. Anda Péter Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Anda Péter ügyvéd)

Az alperes:

I.r. alperes (I.r. alperes címe) I. rendű

II.r. alperes (II.r. alperes címe) II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Barabás Éva ügyvéd (ügyvéd címe) I. és II. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 31.P.20.753/2021/73/I.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes, valamint az I. és II. rendű alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes tulajdonába adott, a vagyonleltár 2., 7., 10., 11., 14., 15., 25., 26., 30., 32., 39., 57. és 59. tétel alatti ingók összértékét 52.000 (ötvenkétezer) forintra, a 63. tétel alatti Suzuki gépkocsi forgalmi rendszámát rendszám1-re, az I. és II. rendű alperesek birtokába adandó ingatlan címét cím1 utcára kijavítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperes tulajdonába adja a vagyonleltár 66. tétele alatti, a felperes bank Nyrt.-nél vezetett bankszámlaszám2 számú értékpapírszámláján nyilvántartott 6.102.906 (hatmillió-százkétezer-kilencszázhat) forint követelést és a felperes tulajdonába adott vagyon összértékét 8.080.754 (nyolcmillió-nyolcvanezer-hétszázötvennégy) forintra felemeli.

A felperest arra kötelezi, hogy a vagyonleltár 37. tétele alatti 15 cm ólomkristály vázát és az 54. tétel alatti kristály kosarat az I. rendű alperes birtokába adja.

Az I. és a II. rendű alperest az értékkülönbözet fizetése alól mentesíti, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű alperesnek személyenként 1.882.520 (egymillió-nyolcszáznyolcvankétezer-ötszázhusz) forintot, valamint egymásközt egyenlő arányban 127.185 (százhuszonhétézer-száznyolcvanöt) forintot és ezen összeg után 2021. május 30-tól kezdődően a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező összegű kamatát.

Az I. és II. rendű alpereseket mentesíti a perköltség fizetése alól, és a felperes által az I. és II. rendű alperesnek fizetendő perköltséget 840.283 (nyolcszáznegyvenezer-kétszáznyolcvanhárom) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek személyenként 52.805 (ötvenkétezer-nyolcszázöt) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes és örökhagyó (továbbiakban: alperesi jogelőd) házastársak voltak. A Pesti Központi Kerületi Bíróságon az alperesi jogelőd által a házasság felbontása iránt indított 15.P.102.495/2018. számú peres eljárást az alperesi jogelőd 2019. december 24-én bekövetkezett halála miatt a kerületi bíróság megszüntette. Hagyatékát a közjegyző a 2021. március 1-én meghozott 11080/N/67/2020/22. számú végzésével ideiglenes hatállyal törvényes öröklés jogcímén 1/2-1/2 arányban az I. és II. rendű alpereseknek adta át.

[2] A Fővárosi Törvényszék a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.479/2022/13. számú közbenső ítéletével helybenhagyott 31.P.20.753/2021/33/I. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy felperes és az alperesek jogelődjének életközössége 1996. április 1. napján kezdődött és 2018. április 1. napjáig tartott.

[3] A felperes megváltoztatott kereseteiben (13. sorszámú beadvány és 49. sorszámú jegyzőkönyv) kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen – megtérítési igény jogcímén – 28.548.450 forint megfizetésére.

[4] Kérte annak megállapítását, hogy a helyrajzi szám1 alatti, természetben a ingatlan címe szám alatt található ingatlanon (továbbiakban: perbeli ingatlan) holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg 2019. december 24-től kezdődően, és kérte az ingatlanügyi hatóság megkeresését ezen jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése érdekében. Eshetőlegesen – amennyiben a haszonélvezeti jog nem illeti meg – azt kérte, hogy a bíróság az alpereseket egyetemlegesen 18.900.000 forint megfizetésére kötelezze lakáshasználati jog ellenértéke jogcímén. A közbenső ítéletre tekintettel utóbbi kérelmét tartotta fenn.

[5] Kérte annak megállapítását, hogy a közjegyző által a 11080/N/67/2020/22. számú ideiglenes hagyatékátadó végzéssel átadott hagyaték közül az 1.1.1. pont alatt jelölt az bank Nyrt-nél vezetett bankszámlaszám3 számú bankszámlán örökhagyó nevén 1/1 arányban nyilvántartott halál időpontja szerinti 287.188 forint összegű egyenlege házasság alatt szerzett közös vagyon, így annak 50%-a, azaz 143.594 forint a illeti meg, míg a fennmaradó másik 50%-ának 1/3-át, azaz 47.865 forintot megörökölt, és ezek alapján az alpereseket egyetemlegesen 191.459 forint megfizetésére kérte kötelezni.

[6] Azt is kérte megállapítani, hogy az 1.1.2. pont alatt jelölt, az bank Nyrt-nél vezetett bankszámlaszám4 számú bankszámlán örökhagyó nevén 1/1 arányban nyilvántartott halál időpontja szerinti 3.497.742 forint összegű egyenlege házasság alatt szerzett közös vagyon, így annak 50%-a, azaz 1.748.871 forint illeti meg, míg a fennmaradó másik 50%-ának 1/3-át, azaz 582.957 forintot örökölte és ezek alapján alpereseket egyetemlegesen 2.331.828 forint megfizetésére kérte kötelezni.

[7] Kérte megállapítani, hogy az 1.1.3. pont alatt jelölt Suzuki MH típusú személygépkocsi (forgalmi rendszáma: rendszám1, alvázszáma: alvázszám1, motorszáma: motorszám1, hengerűrtartalma: 1328 cm³) házasság alatt szerzett közös vagyon így annak 1/2 arányú tulajdonosa, míg a fennmaradó 1/2 tulajdoni hányadának 1/3 részét öröklés jogcímén megszerezte, azaz a gépjármű 4/6 arányú tulajdonosa, míg 1/3-1/3 arányú tulajdonosai alperesek. Az így fennálló közös tulajdon megszüntetését kérte oly módon, hogy alperesek tulajdoni hányadát magához váltja személyenként 166.667 forint, összesen 333.334 forint értékben, mely összeg tekintetében beszámítással él az alperesek által fizetendő összegbe. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperesi jogelőddel 2018. augusztus 16-án, a Suzuki MH típusú személygépkocsi tekintetében létrejött ajándékozási szerződés érvénytelen, és a gépjármű 1/1 arányú tulajdonosa. Kérte hogy a bíróság keresse meg a Budapest Főváros Kormányhivatala VI. Kerületi Hivatala Kormányablak Osztályt 1/1 arányú tulajdonjogának a gépjármű-nyilvántartásban történő átvezetése érdekében.

[8] Kérte azt is megállapítani, hogy az 1.1.4. pont alatt jelölt 2. tétel 1 db Whirlpool hűtőszekrény, 11. tétel 1 db LG előltöltős mosógép, 22. tétel 1 db Electrolux porszívó, 24. tétel 1 db ventilátor, 27. tétel 2 db kisebb ventilátor, 30. tétel 1 db Sony Hifi torony, 31. tétel 1 készlet horgászfelszerelés, 32. tétel 1 db műfenyő, 39. tétel 1 db állólámpa, 57.tétel 1 db fejhallgató vagyontárgyak a házasság alatt szerzett közös vagyon körébe tartoznak és 1/2 arányú tulajdonosa felperes, míg a fennmaradó 1/2 tulajdoni hányadán holtig tartó haszonélvezeti jogot szerzett.

[9] Megtérítési igényét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:35. § (1), 4:37. § (1) és (3), 4:38. § (1), 4:40. § (1), 4:59. § (1) és 4:60. § (1)-(3) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[10] Előadta, hogy az alperesi jogelőd tulajdonában álló perbeli ingatlanban kezdték meg az életközösséget, az ingatlan megvásárlásához biztosított kölcsönt közösen fizették, majd 2016-ban végtörlesztették. Az ingatlanra kötött adásvételi szerződés szerint az ingatlan vételára 355.000 forint volt, a szerződéskötéssel egy időben kifizetésre került 60.000 forint, míg a hátralékos vételár 285.200 forint volt, figyelemmel arra, hogy a szerződéskötéskor kifizetett 60.000 forint összegű vételárra tekintettel a vevő kapott az eladótól 9.800 forint összegű vételárkedvezményt. A vételárhátralék után évi 3%-os kamatot kellett fizetni. A szerződéskötéskor a vételárból jóváírásra került 69.800 forint. Az alperesi jogelőd az önrész megfizetéséhez 60.000 forint munkáltatói kölcsönt kapott, amelyet havi 1.000 forint törlesztés mellett öt év alatt kellett visszafizetni. A cég3. tájékoztatása szerint a hátralékos tartozás összege 2016. március 24-én 80.028 forint, melyet közösen egy összegben törlesztettek a hitelező felé. Az ingatlan értéke az alperesi jogelőd halálának időpontjában 63.000.000 forint volt.

[11] A vételár hátralékból az alperesi jogelőd 1996 január 1-ig – az életközösség kezdő időpontjáig – 24 havi részletet törlesztett (24x1.099 forint), ami 26.376 forint, a kamat 17.112 forint, a munkáltatói kölcsönből pedig 24.000 forintot törlesztett. Az ingatlan értékéből egyedül 33.264 forintot törlesztett, ami 9,3%. Közös vagyonnak tehát az ingatlan forgalmi értékének 90,63%-a minősül, ebből következően megtérítési igénye 28.548.450 forint.

[12] Öröklési igényét a Ptk. 7:58. § (1), (2) és 7:62. § (1)-(2) bekezdésére alapította.

[13] Az ingó vagyontárgyak és számlakövetelések tekintetében a közös tulajdoni igénye jogalapját a Ptk. 4:37. § (1) és (3) bekezdés, 4:40. § (1) és (2) bekezdés, 4:60. § (1) – (3) bekezdés, 5:83. § (1) bekezdés, 5:84. § (1) bekezdés és a 7:58. § (3) bekezdés rendelkezéseiben jelölte meg. Állítása szerint ezek a vagyontárgyak az életközösségük alatt szerzett vagyontárgyak, amelyek a házastársi közös vagyon részét képezik, így 1/2 részben azok tulajdonosa. A gépkocsi 1/2 tulajdoni hányadát magához kívánja váltani 333.334 forint ellenérték fejében figyelemmel e vagyontárgyból öröklés folytán fennálló tulajdonjogára is.

[14] Ez utóbbi ingósággal összefüggésben eshetőlegesen előterjesztett kérelmét a Ptk. 4:41. § (1) bekezdése, 6:108. § (1) bekezdése és 6:112. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő. Állítása szerint a gépkocsit a különvagyonából vásárolta, az arra az alperesi jogelőddel kötött ajándékozási szerződés alaki hibás, ezért érvénytelen.

[15] A lakáshasználati jog ellenértékét a Ptk. 4:76. § (1), 4:77. § (2), 4:80.§ (2), 4:83. § (1), és 4:84. § (1) bekezdésben foglaltak alapján követelte. Összezszerűségét arra alapította, hogy az elhunyt házastársával közös lakásul szolgáló ingatlan beköltözhető forgalmi értéke 63.000.000, lakott forgalmi értéke 44.100.000 forint, ennek különbözete, 18.900.000 forint.

[16] Az alperesek ellenkérelmük szerint a felperes öröklésre, valamint a gépkocsira kötött ajándékozási szerződés érvénytelenségére alapított keresetei elutasítását kérték. A megtérítési igény, a lakáshasználati jog ellenértéke megfizetése tárgyában előterjesztett kereset és az egyéb ingóságok tekintetében előterjesztett kereset részbeni elutasítását kérték figyelemmel viszontkeresetükre.

[17] Többször módosított és pontosított viszontkeresetük szerint a felperes és az alperesi jogelőd közös vagyona megosztását kérték a Ptk. 4:58. §-a és a 4:60. § (1) és (2) bekezdése alapján. Közös vagyonként a hagyatékátadó végzés 1.1.1 és 1.1.2 tételszáma alatt feltüntetett, jogelődjük nevén nyilvántartott bankszámla követelések 2018. április 1-én fennálló egyenlegéből az 1.900.000 forintos különvagyon levonása után számított összesen 4.170.029 forint, az 1.1.4. pont alatt jelölt 2. tétel alatti Whirlpool hűtőszekrényt 10.000

forint, 7. tétel alatti mennyezi lámpát 1.000 forint, 10. tétel alatti alumínium létrát 8.000 forint, 11. tétel alatti LG mosógépet 3.000 forint, 14. tétel alatti nyolc részes fekete színű szekrényt 1.000 forint, 15. tétel alatti fekete asztalkát 1.000 forint, 25. tétel alatti egy nagyobb és három kisebb hangfalat egy erősítővel összesen 5.000 forint, 26. tétel alatti HP nyomtatót 1.000 forint, 30. tétel alatti Sony hifitornyot 5.000 forint, 32. tétel alatti műfenyőt 8.000 forint, 39. tétel alatti álló lámpát 1.000 forint, 57. tétel alatti fejhallgatót 3.000 forint és 59. tétel alatti Titán márkájú férfi karórát 5.000 forint értékben, a felperes banknál vezetett bankszámlaszám1 számú bankszámlájának 2018. április 1-én fennálló: 174.492 forint és a bankszámlaszám2 számú értékpapírszámlájának 2018. április 1-én fennálló egyenlegét 6.102.906 forint értékben,

a felperes nevén lévő számlaszám számú lakáskassza 2018. április 1-én fennálló 751.356 forint egyenlegét és az rendszám1 forgalmi rendszámú Suzuki Ignis típusú gépkocsit 1.000.000 forintos értéken jelölték meg.

[18] A felperes birtokában a 8.080.754 értékű közös vagyonból 2.653.456 forinttal több van ezért az alpereseknek, mint törvényes örökösöknek egymás között fele-fele arányban járó 2.653.456 forint értékkülönbséget 15 napon belül történő megfizetésére kérték kötelezni a felperest.

[19] Kérték még, hogy a Ptk. 5:22 §-a alapján a bíróság kötelezze a felperest többelhasználati díj jogcímén az alperesek részére egymás között fele-fele arányban a jogelődjük tulajdonában állt, öröklés útján megszerzett ingatlan vonatkozásában 2021. június 1-től 2021. december 31-ig havi 110.000 forint, 2022. január 1-től 2022. december 31-ig havi 120.000 forint, 2023. január 1-től az ingatlan alperesek részére történő birtokba adásáig havi 150.000 forint megfizetésére. A többelhasználati díjak után a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti mértékű kamatot is igényeltek.

[20] Azt is kérték, hogy a bíróság, hogy a Ptk. 5:22 §-a alapján kötelezze a felperest használati díj jogcímén az alperesek részére egymás között fele-fele arányban az rendszám1 forgalmi rendszámú Suzuki MH típusú személygépkocsi vonatkozásában 2021. május 30-tól a személygépkocsi alperesek részére történő birtokba adásáig havi 135.000 forint megfizetésére, mely összeg után 2021. június 1-től igényeltek kamatot.

[21] Kérték, hogy a bíróság kötelezze a felperest a jogelődjük nevén nyilvántartott bank Nyrt-nél vezetett bankszámlaszám3 számú bankszámláról 2019. december 24. napját követően jogalap nélkül felvett 127.185 forint és ezen összegnek a 2021. május 30-tól a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti mértékű kamata megfizetésére.

[22] A hagyatékátadó végzés 1.1.4. pontja 3., 23., 31., 41., 53. alpontjában rögzített ingóságok – mint néhai különvagyon – I. rendű és II. rendű alperesek, továbbá a 37. alpontjában rögzített 1 db kb. 15 cm-es ólomkristály váza és 54. alpontjában rögzített 1 db kristály kosár – mint I. rendű alperes kizárólagos tulajdonát képező ingóságok – I. rendű alperes részére történő átadására kérték kötelezni a felperest.

[23] Az ingatlan birtokba adására is kérték kötelezni a felperest.

[24] Arra hivatkoztak, hogy a bíróság jogerősen megállapította, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között a házassági életközösség 1996. április 1-től 2018. április 1-ig állt fenn, mely időpontban a Ptk. 4:53. § c) pontja alapján jogelődjük és a felperes közötti vagyonszövetség megszűnt. Erre figyelemmel a néhai halálának időpontjában már nem állt fenn házasság, a felperes összes öröklési jogcímre alapított igénye megalapozatlan.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes tulajdonába adta a birtokában tartott, a vagyonleltár

2. tétel alatti Whirlpool hűtőszekrényt 10.000 forint,

7. tétel alatti mennyezi lámpát 1.000 forint,

10. tétel alatti alumínium létrát 8.000 forint,

11. tétel alatti LG mosógépet 3.000 forint,

14. tétel alatti nyolc részes fekete színű szekrényt 1.000 forint,

15. tétel alatti fekete asztalkát 1.000 forint,

25. tétel alatti egy nagyobb és három kisebb hangfalat egy erősítővel összesen 5.000 forint,

26. tétel alatti HP nyomtatót 1.000 forint,

30. tétel alatti Sony hifitornyot 5.000 forint,

32. tétel alatti műfenyőt 8.000 forint,

39. tétel alatti álló lámpát 1.000 forint,

57. tétel alatti fejhallgatót 3.000 forint,

59. tétel alatti Titán márkájú férfi karórát 5.000 forint, összesen 42.800 forint értékben,

valamint a 63. tétel alatti Suzuki rendszám2 frsz-ú gépkocsit 1.000.000 forint értékben,

64. tétel alatti felperes nevén vezetett lakáskassza számla 751.356 forint megtakarítást, a

65. tétel alatti felperes nevén vezetett bank folyószámla 174.492 forint egyenlegét, mindösszesen 1.968.648 forint értéket.

[26] Az I-II. rendű alperesek - egymásközt egyenlő arányú - tulajdonába adta a birtokukban levő, a vagyonleltár 65. tétel alatti alperesi jogelőd nevén nyilvántartott banki számlák egyenlegét összesen 2.773.843 forint értékben; valamint az alperesi jogelőd különvagyonát képező a vagyonleltár 3. tétel alatti nyolcrészes konyhaszekrényt 15.000 ezer forint, 23. tétel alatti JVC autós rádió 25.000 forint, 41. tétel alatti ötrészes szekrénysort asztallal 50.000 forint, 53. tétel alatti hifi állványt 3000 forint értékben, összesen 93.000 forint értékben.

[27] Kötelezte felperest, hogy adja az I-II. rendű alperesek birtokába 15 nap alatt a vagyonleltár 3. tétel alatti nyolcrészes konyhaszekrényt 15.000 ezer forint, 23. tétel alatti JVC autós rádió 25.000 forint, 41. tétel alatti ötrészes szekrénysort asztallal 50.000 forint, 53. tétel alatti hifi állványt 3000 forint értékben, továbbá adja az I-II. rendű alperesek birtokába 15 nap alatt a vagyonleltár 31. tétel alatti 10 db horgászbót orsóval és kiegészítőkkel érték nélkül, és 15 nap alatt adja a II. rendű alperes birtokába a 37. tétel alatti 15 centiméteres ólomkristályvázát 20.000 forint értékben, és az 54. tétel alatti kristálykosarat 15.000 forint értékben.

[28] Kötelezte az I-II. rendű alpereseket fizessenek meg - egymásközt egyenlő arányban - 15 nap alatt felperes javára házastársi közös vagyon megosztása jogcímen 192.271 forint értékkülönbözetet.

[29] Kötelezte a felperest arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 30 nap alatt adja az I-II. rendű alperesek birtokába kiürített állapotban a ingatlan címe szám alatti lakásingatlant; egyidejűleg kötelezte I-II. rendű alpereseket arra, hogy a felperes birtokba adásával egyidőben fizessenek meg - egymásközt egyenlő arányban - felperes részére 10.650.000 forint lakáshasználati jog ellenértéket.

[30] Kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg 15 nap alatt felperes javára egymásközt egyenlő arányban 440.197 forint perköltséget.

[31] A felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I-II. rendű alperesek javára - egymásközt egyenlő arányban - 584.866 forint perköltséget.

[32] Megállapította, hogy a feljegyzett 1.500.000 forint eljárási illetékből 945.000 forint eljárási illetéket, valamint az állam által előlegezett 373.600 forint szakértői költséget felperes teljes személyes költségmentessége okán az állam viseli.

[33] Felhívta az I-II. rendű alpereseket arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napig fizessenek meg az állam javára, az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára fejenként 277.500-277.500 forint, azaz összesen 555.000 forint eljárási illetéket.

[34] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[35] Döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:34. § (2), 4:35. § (1), 4:37. § (1), (3), (4), 4:40. § (1), 4:42. § (1)-(3), a 4:44. § (1) bekezdés, 4:53. §, 4:57. § (1) bekezdésére, 4:58. §-ára, 4:60. § (1), (2), 4:61. § (1) bekezdésére, 4:62. §-ára, 4:76. § (1), 4:80. § (1), 4:84. § (1) bekezdésére és (4) bekezdés b) pontjára alapította.

[36] Megállapítása szerint a vagyonelemlék

2. tétel Whirlpool hűtőszekrény 10.000 forint értékű,

3. tétel 8 részes (eredeti) konyhaszekrény 15.000 forint, alperesi jogelőd különvagyonára,

7. tétel 1 db mennyezeti lámpa, 1.000 forint,

10. tétel alumínium létra, hét fokú, 8.000 forint,

11. tétel LG előtöltős mosógép, 3.000 forint,

14. tétel 8 részes fekete színű szekrény, 1.000 forint,

15. tétel 1 db fekete asztal, 1.000 forint,

25. tétel 1 db nagy hangfal, 3 db kisebb hangfal, 1 db erősítő, együtt 5.000 forint,

26. tétel nyomtató, 1.000 forint,

30. tétel Sony hifitorony, 5.000 forint,

31. tétel horgász-felszerelés, 10 db bot orsóval, kiegészítővel, 100.000 forint, felperes érték nélkül kiadni vállalta,

32. tétel 1 db műfenyő, 8.000 forint,

39. tétel 1 db állólámpa 1.000 forint,

54. tétel 1 db kristály kosár, 15.000 forint, II. rendű alperes tulajdona, felperes kiadni vállalta,

57. tétel fejhallgató, 3.000 forint,

59. tétel Titán márkájú férfi karóra, 5.000 forint,

63. tétel Suzuki Ignis személygépkocsi, 1.000.000 forint,

64. tétel lakáskassza Lakástakarékpénztári megtakarítás: 751.356 forint,

65. tétel alatt az alperesi jogelőd nevén levő bank számlák egyenlege összesen 2.773.843 forint, és a felperes bank lakossági folyószámlájának egyenlege 174.492 forint, a felperes és az alperesi jogelőd házastársi közös vagyonát képezte.

[37] A 37. és 54. tétel alatti ingók nem vitatottan II. rendű alperes tulajdonát képezik, a 31. tétel alatti horgász felszerelést (10 db horgászbót orsóval és kiegészítővel) felperes érték nélkül kiadni vállalta alpereseknek, erre tekintettel a közös vagyoni ingók értéke összesen: 135.800 forint. Ebből levonva az alperesi jogelőd különvagyonát képező 3.,23.,41.,53, tétel alatti ingók együttes 93.000 forint értékét, a felperes birtokában levő 1-62. tétel alatti közös vagyoni lakásberendezési ingók értéke összesen 42.800 forint.

[38] A perbeli ingatlannal összefüggésben azt állapította meg, hogy a felperes és az alperesi jogelőd a lakás vételár részleteire együtt összesen 345.976 forint befizetést teljesítettek, a munkáltatói kölcsönből 33.000 forintot törlesztettek, közös ráfordításuk összesen 378.976 forint volt, ami az alperesi jogelőd különvagyoni ingatlanának kedvezmény nélküli 2.366.666 forint teljes vételára 16%-ának felel meg arra is figyelemmel, hogy a vételárkedvezmény kizárólag alperesi jogelődöt illette.

[39] A lakás forgalmi értéke az életközösség megszakadásakor 42.100.000 forint volt, a jelenlegi beköltözhető forgalmi értéke 53.200.000 forint, a lakott értéke 31.900.000 forint, a különbözet 21.300.000 forint. A lakásingatlan jelenlegi forgalmi értékéhez arányosítva a felperes és alperesi jogelőd közös 16% arányú vételár teljesítését ez jelen értéken 8.512.000 forintnak felel meg.

[40] Az elsőfokú bíróság az aggálytalan igazságügyi ingatlanforgalmi szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta, mert az nem volt sem homályos, sem hiányos, sem önmagának ellentmondó. A felperes azt alaptalanul vitatta, és indítványozta új szakértő kirendelését.

[41] Megítélése szerint a felperes alaptalanul igényelt a különvagyoni ingatlanra tett közös vagyoni ráfordítások megtérítése címén 28.548.450 forintot, mert ez a lakás jelenlegi forgalmi értékének több mint felét jelentené, az alperesek pedig tévesen hivatkoztak arra, hogy a vételárrészletek megtérítésére vonatkozó igény az életközösség megszakadásakor forgalmi értéken számolandó.

[42] A Ptk. 4:60. §-ára figyelemmel a felperes megtérítési igényének arányosítását, valamint a lakáshoz kapcsolódó minden igénye elszámolását a felek közötti elszámolás időpontjában kell elvégezni. A lakás jelenlegi 53.200.000 forint forgalmi értékéhez arányosítva a felperes és alperesi jogelőd lakás vételárára tett közös befizetése – 16% – jelen elszámoláskori értéken 8.512.000 forintnak felel meg, amelynek fele, azaz 4.256.000 forint megtérítését igényelheti a felperes a házastársi közös vagyonból az alperesi jogelőd különvagyoni ingatlanára tett ráfordítás megtérítése jogcímén.

[43] A felperes a Ptk. 4:84. § (4) bekezdés b) pontja alapján igényelheti a lakáshasználati jog ellenértékét. Annak összegét a PK. 79. számú állásfoglalásban kifejtettek szerint arra figyelemmel határozta meg, hogy a felperes és alperesi jogelőd a lakást ketten használták, így felperes az őt illető lakáshasználati jog ellenértékeként az ingatlan jelenlegi beköltözhető forgalmi értéke és lakott értéke különbözeti összege felének – 21.300.000 forint – 10.650.000 forintnak a megtérítését igényelheti az I. és II. rendű alperesektől a lakás birtokba adásakor, az ingatlanból való kiköltözésekor.

[44] A közös vagyon megosztásánál arra volt tekintettel, hogy a közös vagyon – lakásberendezési ingók 42.800 forint, a gépkocsi 1.000.000 forint, az alperesi jogelőd bank számláin közös megtakarítás 2.773.843 forint, a felperes bank folyószámla egyenlege 174.492 forint, a felperes lakáskassza számláján 751.356 forint – összesen 4.742.491 forint, amiből a felperes és az alperesi jogelőd jutója fejenként 2.371.245 forint.

[45] A felperes birtokában levő és tulajdonába adott – lakásberendezési ingók 42.800 forint, Suzuki gépkocsi 1.000.000 forint, bank számla egyenlege 174.492 forint, lakáskassza Lakáskassza 751.356 forint – vagyon összértéke 1.968.648 forint.

[46] A felperesnek járó 2.371.245 forintból levonva a birtokában levő és tulajdonába adott 1.968.648 forint értéket, a különbözet 402.597 forint járna még a felperesnek.

[47] Az alperesi jogelődnek járó 2.371.245 forintból levonva az alperesek birtokában lévő az bank számlák egyenlegét – 2.773.843 forintot – többletként 402.597 forint jelentkezik, aminek megfizetésével tartoznak a felperes felé a házastársi közös vagyon megosztása jogcímén.

[48] Az alperesek a perben igazolták, hogy alperesi jogelődnek az banki megtakarítási számláján 1.900.000 forint különvagyona volt, az öröksége felhasználásával vásárolt, majd értékesített ingatlana vételárát itt kezelte, a bontóperi eljárásban maga is hivatkozott erre, mivel a különvagyoni pénze a különvagyoni jellegét megtartotta, a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperesi jogelőd nevén szereplő bankszámlákon levő pénz teljes egészében közös vagyon volt.

[49] A bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy felperes 2016. augusztus 25-én 1.200.000 forint különvagyoni készpénz befizetésével nyitott bank lakossági folyószámlát, és e számláról 1.000.000 forintot azonnal átutalt a megtakarítási számlájára, azonban nem igazolta, hogy a folyószámlán kizárólag csak a különvagyonát tartotta, ezért e számla életközösség megszakadásakor 174.492 forint egyenlege a törvényi vélelem folytán a felperes és az alperesi jogelőd házastársi közös vagyonának minősül. (Felperes értékpapír/megtakarítási számlájának életközösség megszakadásakor 6.102.906 forint egyenlege nem vitatottan a felperes különvagyona.)

[50] Ugyancsak nem bizonyította a felperes a különvagyonát a lakáskassza Zrt.-nél 2015. április 21-én nyitott lakás-előtakarékossági számla esetében sem, erre bizonyítási indítványa nem volt.

[51] Az alperesek a felperes által a házasság együtélés időszaka alatt e számlára tett befizetései összegét 877.202 forint összegben kérték elszámolni, a bíróság – a lakáskassza Zrt. igazolása alapján – az állami támogatás összegének figyelmen kívül hagyásával állapította meg 751.356 forintban.

[52] A viszontkeresetben igényelt használati díjról az elsőfokú bíróság a Ptk. 5:21. §-a, 5:22. §-a alapján határozott.

[53] Annak összegét a lakásingatlanra 2021. június 1-től – az alperesek írásbeli felszólításától – 2023. október 30-ig akként határozta meg, hogy a lakás esetében a szakértő által megállapított bérleti/használati díj összegének fele megfizetésére kötelezte felperest. Ez 2021-ben a 7 hónapra 7 x havi 110.000 forint összesen 770.000 forint, 2022-ben a 12 hónapra havi 120.000 forint, összesen 1.440.000 forint, 2023-ban 10 hónapra havi 150.000 forint, azaz 1.500.000 forint, ami (29 hónapra) összesen 2.940.770 forint, melynek fele 1.470.385 forint. A felperes jogosult a házastársak által közösen használt lakás korábbi használatnak megfelelő arányos mértékű használatára mindaddig, amíg részére alperesek a lakáshasználati jog ellenértéket meg nem fizetik.

[54] A gépkocsi használati díját ugyanezen időszakra a szakértő által megállapítottan elérhető havi 171.450 forint bérleti díj alapul vételével határozta meg arra figyelemmel, hogy a 29 hónapra számított 4.972.050 forint felét, 2.486.025 forint megtérítését igényelhetik a felperestől mint a gépjármű 1/2 arányú tulajdonosai.

[55] A többlethasználati díjak – 1.470.385 forint, valamint 2.486.025 forint, összesen 3.956.410 forint – összege után alperesek a Ptk. 6:47. §-a alapján igényelhetik a középátlagos időtől, 2022. augusztus 15-től a jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamat összegét, 509.916 forintot, azaz a többlethasználati díjak kamattal növelt összegét összesen 4.466.326 forintot.

[56] Az alperesi és felperesi követelések elszámolását akként végezte el az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek jár 10.650.000 forint lakáshasználati jog ellenérték, az alperesi jogelőd különvagyoni ingatlanára a közös vagyon terhére tett befizetések megtérítése címén 4.256.000 forint, a közös vagyoni ingók megosztása címén 402.597 forint értékkülönb, ez utóbbi két tétel együtt 4.658.597 forint.

[57] Ebbe az összegbe azonban alperesek a Ptk. 6:49. §-a alapján jogosultak beszámítani az őket illető lakás és gépkocsi többlethasználati díj kamattal növelt összegét,

azaz 4.466.326 forintot. A két összeg különbözetét 192.271 forintot kötelesek házastársi közös vagyon megosztása jogcímen értékkülönbözetként megfizetni a felperesnek.

[58] Az alperesi jogelőd bankszámlájáról a halált követően felvett 127.185 forinttal kapcsolatos alperesi követelésről az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes az általa csatolt postai csekkekkel igazolta, hogy a lakás közös költségeire fizetett 2020. január 30-tól 2021. január 11-ig összesen 260.000 forintot, aminek fele 130.000 forint a tulajdonosokat, azaz alpereseket terhelte, amit a 127.185 forint alperesi követelésbe a felperes beszámíthat.

[59] Ezen túlmenően azonban felperes a per érdemi szakaszában - a lakással és a gépkocsival kapcsolatos - további költségei megtérítésére, illetve ezek beszámítására vonatkozó igényét elutasította, mert erre a felperesnek a perfelvétel lezárása előtt tényelődása, kérelme, bizonyítási indítványa nem volt. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) szabályai szerint keresetváltoztatás iránti kérelmet nem terjesztett elő, ennek Pp. 215. §-ban írt feltételeinek a fennállását sem igazolta.

[60] A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján határozott. A felperes a 32.990.737 forintra előterjesztett kereseti kérelméhez képest 37% arányban lett pernyertes, alperesek viszontkereseti kérelmének pertárgyértéke 5.983.595 forint (127.185.-forint + többlethasználati díjak) amely tekintetben 100% arányban pernyertesek.

[61] A felperesi képviselőt és az alperesi képviselőt illető ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja helyett a 3. § (2) bekezdés alapján határozta meg. Ennek alapján a felperest összesen 1.189.722 forint ügyvédi munkadíj 37%-a, 440.197 forint illeti. Az I-II. rendű alperesek igényelhetik a felperestől a viszontkereseti pertárgy értékre figyelemmel számított 299.179 forint ügyvédi munkadíj megtérítését, valamint az általuk lerótt 169.930 forint illeték, és az előlegezett 115.757 forint gépjármű szakértői költség, összesen 584.866 forint megtérítését.

[62] A feljegyzett 1.500.000 forint eljárási illeték 63%-át 945.000 forint illetéket és az ingatlanforgalmi szakértő 373.600 forint szakértői díját a felperes teljes személyes költségmentessége okán az állam viseli. Az eljárási illeték 37%-ának megfelelő 555.000 forint eljárási illeték megfizetésére I-II. rendű alperesek egymásközt egyenlő arányban kötelesek a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-a alapján.

[63] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperesek is fellebbeztek.

[64] A felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként kérte, hogy a másodfokú bíróság kötelezze alpereseket egyetemlegesen – megtérítési igény jogcímen – 28.548.450 forint és ezen összegnek 2019. december 24-től a Ptk. 6:48. § (1), (3) és (4) bekezdése alapján számított késedelmi kamatának a megfizetésére.

[65] Kötelezze alpereseket egyetemlegesen 18.900.000 forint megfizetésére lakáshasználati jog ellenértéke jogcímen.

[66] Állapítsa meg, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között 2018. augusztus 16-án a Suzuki MH típusú személygépkocsi tekintetében létrejött ajándékozási szerződés érvénytelen, és a gépjármű 1/1 arányú tulajdonosa felperes. Keresse meg a Budapest Főváros Kormányhivatala VI. Kerületi Hivatala Kormányablak Osztályt felperes 1/1 arányú tulajdonjogának a gépjárműnyilvántartásban történő átvezetése érdekében.

[67] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 346. § (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság

nem indokolta meg, hogy az ingatlan vételárát milyen alapon határozta meg az adásvételi szerződésben rögzített vételártól eltérően. Az alperesek által hivatkozott 16/1969. (IX. 30.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet 7. §-ára való hivatkozás nem elfogadható, mert arra vonatkozóan nem volt bizonyíték, hogy az e rendeletben felsorolt vételárkedvezmények közül miért a 15% forgalmi érték a meghatározó. De ezen túlmenően az adásvételi szerződés 15/1991. (VI. 27.) számú önkormányzati rendelet alkalmazását is előírta, ami az együttes rendelettől eltérő módon szabályozta az önkormányzati lakások vételárát.

[68] Továbbra is fenntartotta, hogy a perben beszerzett igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő véleménye aggályos, és azon érveit is, hogy az ingatlan értékét a halál bekövetkeztének időpontja szerint irányadó 63.000.000 forint forgalmi értékből kiindulva kell meghatározni. Fenntartotta ezért az új szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát.

[69] A lakáshasználati jog ellenértékével összefüggésben a Ptk. 4:4. §-a szerinti méltányosság kötelező alkalmazására hivatkozott. E körben kérte figyelembe venni azt, hogy a 30 éven keresztül fennálló házasság alatt vezette a háztartást, 19 éven keresztül ápolta, gondozta az alperesi jogelőd édesanyját, mely körülményekre tekintettel méltánytalan, hogy 30 év házasság és közös hiteltörlesztés után mindössze az elsőfokú bíróság által meghatározott összeggel kezdjen új életet.

[70] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azt sem indokolta meg, hogy a használati díj fizetésének kezdő időpontját miért 2021. június 1-vel állapította meg, mert az alperesek nem csatolták azt a feladóvevényt, amely igazolja felszólító levelük kézbesítésének időpontját. Álláspontja szerint a kezdő időpont az életközösség megszűnésének időpontját megállapító ítélet kézhezvételének napja, 2023. január 12. Kérte a lakás birtokba adása és a használati díj fizetésének kezdő időpontja tekintetében, hogy azt a bíróság a lakáshasználati ellenérték kifizetését követő 60 napban határozza meg.

[71] Álláspontja szerint a gépkocsi esetében az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az 500.000 forint vételár átvételét elismerte. Fenntartotta, hogy Suzukit a különvagyonából vásárolta. A gépjármű továbbá ajándékozással került az alperesi jogelőd nevére és a perben rendelkezésre álló bizonyítékok szerint az 500.000 forintot az alperesi jogelőd csak a közös vagyonából fizethette ki. Erre figyelemmel – amennyiben a különvagyon jelleget a bíróság nem fogadja el – 3/4 részben tulajdonosa a gépkocsinak. A gépkocsi használati díjának kezdő időpontjára vonatkozóan az ingatlan használati díjára vonatkozó érvelését tartotta fenn.

[72] Továbbra is hivatkozott arra, hogy a gépkocsira fordított kiadásai megtérítésére igényt tarthat és azt az álláspontját is, hogy a szakértőnek a használati díj megállapítása során figyelembe kellett volna vennie, hogy ráfordításai nélkül a gépkocsi nem lenne üzemképes. Álláspontja szerint ő nem akadályozta, hogy a gépkocsit az alperesek birtokba vegyék.

[73] Az alperesek elsődlegesen az elsőfokú ítélet kijavítását kérték, mert az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes tulajdonába adott ingóságok összértékét tévesen határozta meg, az helyesen 52.000 forint, a Suzuki gépkocsi forgalmi rendszáma helyesen rendszám1, az I. és II. rendű alperesek birtokába adandó ingatlan címe cím1 utca.

[74] Az ítélet megváltoztatását akként kérték, hogy abban a bíróság tüntesse fel, hogy a vagyonleltár tételszámai a közjegyző 2021. március 1. napján kelt 11080/N/67/2020/22. számú hagyatékátadó végzése szerinti számozást követik. A felperes nevén vezetett bank számla 6.102.906 forintos egyenlegét is kérték a felperes tulajdonába

adni. Az alperesi jogelőd különvagyonát képező 31. tétel alatti 10 db horgászbót orsóval 100.000 forint értékben kérték a tulajdonukba adni, és a felperest kérték kötelezni, hogy a 31. tételeszámu vagyontárgyakat 100.000 forint értékben az I. és II. rendű alperes birtokába, a 37. tétel alatti 15 centiméteres ólomkristályvázát 20.000 forint értékben, és az 54. tétel alatti kristálykosarat 15.000 forint értékben az I. rendű alperes birtokába adja. A felperest 8.494.807 forint értékkülönbséget, továbbá az alperesi jogelőd nevén nyilvántartott bank Nyrt-nél vezetett bankszámlaszám3 számú bankszámláról 2019. december 24. napját követően jogalap nélkül felvett 127.185 forint és ezen összegnek a 2021. május 30. napjától a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni. A felperest a cím1 utca cím2 szám alatti ingatlan és az rendszám1 forgalmi rendszámú személygépkocsi után a használati díj megfizetésére az elsőfokú ítélet megszületésének napja és a birtokba adás, birtokba adás hiányában a másodfokú döntés meghozatala közötti időszakra kérték kötelezni.

[75] Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság a 31. tételeszám alatt szereplő horgászbót és kiegészítői vonatkozásában annak ellenére jelölte meg azokat érték nélkül, hogy azt a viszontkeresetükben – a felperes által sem vitatottan – 100.000 forint értékben állították be a vagyoneleltárba.

[76] A vagyoneleltár 37. és 54. tételeszám alatt szereplő vagyontárgyakat az elsőfokú bíróság annak ellenére rendelte a II. rendű alperes részére kiadni, hogy azok a peres felek egyező nyilatkozata szerint az I. rendű alperes tulajdonát képezik.

[77] Álláspontjuk szerint a felperes nevén lévő bank értékpapírszámlával összefüggésben az elsőfokú ítélet ellentmondásos megállapításokat tartalmaz az indokolás [20] és [62] bekezdésében. Ez a 6.102.906 forint számlakövetelés a felperes és az alperesi jogelőd közös vagyona. A felperes az elsőfokú eljárás során nem bizonyította, hogy ez a különvagyona, e körben bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, személyesen úgy nyilatkozott, hogy a különvagyoni pénzét otthon tartotta. Ennek figyelembevételével a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg hogy a felperes és az alperesi jogelőd közös vagyonát a lakberendezési ingók (52.000 forint), a gépkocsi (1.000.000 forint), az alperesi jogelőd bank számláján számláin lévő megtakarításból (2.773.843 forint), a felperes bank folyószámlájának egyenlege (174.492 forint), a felperes lakáskassza számlája (751.356 forint) és a felperes értékpapír számlájának egyenlege (6.102.906 forint), összesen 10.854.597 forint képezi. Ebből a volt házastársak jutója fejenként 5.427.298 forint. A felperes birtokában 8.080.754 forint értékű vagyontárgy van, ezért az alpereseknek 2.653.456 forint megfizetésére köteles.

[78] A használati díjakkal összefüggésben arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság e körben részben számítási hibát vétett, részben tévesen, csak a szakértő által megállapított használati díj fele részét vette figyelembe az elszámolás során, továbbá csupán 2023. október 31-ig kötelezte a felperest használati díj fizetésére.

[79] Helyes számítás szerint 2021. június 1. és 2023. október 31. között a lakáshasználati díj 3.710.000 forint helyett 3.740.000 forint.

[80] Ezen használati díj megfelezése nem indokolt, mert ennek megfizetéséig a felperes valóban jogosult használni a perbeli ingatlant, ugyanakkor az alperesek is jogosultak lennének az ingatlan teljes használatára. Tekintettel arra, hogy a felperes szándékos magatartásával a teljes ingatlan használatától elzárja az alpereseket, így a használati díj teljes összegére jogosultak az alperesek.

[81] A viszontkeresetben a használati díjra az elsőfokú ítélet meghozataláig terjesztettek elő követelést, ezért indokolt, hogy az ítélet megváltoztatása során a másodfokú

bíróság az elsőfokú ítélet meghozatalának napjáig – 2023. november 6-ig – kötelezze a felperest a használati díj, 2021. június 1-től a kamatok megfizetésére.

[82] A gépkocsi használati díja egészének megfizetésére irányuló kérelmükkel összefüggésben is a lakáshasználati díjjal kapcsolatban kifejtett érveiket ismételték meg.

[83] Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon adott helyt a felperes által a perfelvétel lezárását követően előterjesztett beszámítási kifogásnak a 130.000 forint összegű közös költség vonatkozásában. A felperes ezen igényét csak a perfelvétel lezárását követően terjesztette elő. Korábban ezzel összefüggő tényelődása, kérelme, bizonyítási indítványa nem volt, keresetváltoztatás iránti kérelmet nem terjesztett elő, ennek a Pp. 215. §-ában írt feltételei sem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság a gépkocsira fordított költségek tekintetében elutasította az igényét, a közös költség tekintetében annak jogszabály ellenesen helyt adott. Miután az alperesi jogelőd számlájáról a halálát követően jogellenesen vette fel a 127.185 forintot, ezért ennek megfizetésére is köteles.

[84] Mindezekre tekintettel álláspontjuk szerint a felperes házastársi közös vagyon megosztása jogcímen 2.653.453 forintot, többlethasználati díjként összesen 9.970.169 forintot és 127.185 forintot köteles az alpereseknek megfizetni. Az alperesek 10.650.000 forint lakáshasználati jog ellenértéket és 4.256.000 forintot az alperesi jogelőd különvagyonni ingatlanára történő ráfordítást kötelesek a felperes részére megfizetni.

[85] A felperesnek járó 4.256.000 forint összegbe az alperesek jogosultak beszámítani az őket illető 12.750.807 forintot, a beszámítás a felperesi követelést kioltja és a felperes köteles fizetni az alpereseknek egymásközt egyenlő arányban 8.494.807 forintot.

[86] Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről is tévesen határozott, mert az alperesek arra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján tartottak igényt. Az elsőfokú bíróság egyrészt nem indokolta az ügyvédi munkadíj csökkentését, másrészt a mérséklés lehetősége nem azonos azzal, hogy teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a becsatolt díjmegállapodást és számlákat, és a felek kérelmével ellentétesen a rendelet szerinti mértékben határozza meg a perköltség összegét. Észrevételezték azt is, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen határozta meg.

[87] A felperes fellebbezési ellenkérelme szerint az alpereseknek az elsőfokú ítélet kijavítása iránti kérelmeivel egyetértett, nem vitatta azt sem, hogy az ingó leltár 31. tételszáma szerinti ingóságot 100.000 forint értékben kell kiadnia. Állította, hogy az értékpapírszámlán lévő összeg a különvagyonra figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárásban bizonyította, hogy az ingatlanon kívül további 7.000.000 forint készpénzt és 10.000.000 forint ékszer is örökölt. Álláspontja szerint használati díjat nem köteles fizetni, mert az ingatlant méltányossági alapon saját jogán jogosult használni. A gépkocsi használati díját a szakértő nem megfelelően állapította meg, mert nem volt tekintettel a felperesi beruházásokra, amelyek nélkül az autó jelenleg használhatatlan lenne.

[88] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme szerint az elsőfokú ítélet fellebbezésükkel nem érintett részének helybenhagyását kérték. A megtérítési igénnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság álláspontjával egyetértve azt hangsúlyozták, hogy az ingatlan megvásárlásához jogelődjük kölcsönt nem vett fel, a 16/1969. (IX. 30.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet alapján kell a vételár kedvezményt a javára figyelembe venni. A felperes összemosza a vételár és a forgalmi érték fogalmát. Hangsúlyozták, hogy a perben kirendelt szakértő véleménye aggálytalan volt, az általa hivatkozott szakvélemény a

bontóperben 2019 nyarán készült, azt követően jelentős értékváltozás az ingatlan piacon nem történt. A lakáshasználati díjjal összefüggésben azt emelték ki, hogy a felperesnek már hosszabb ideje számolnia kellett a lakás elhagyásának kötelezettségével, a lakáshasználati díj összegét az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg. A Suzuki gépkocsival kapcsolatosan azt hangsúlyozták, hogy a felperes annak külön vagyoni jellegét nem tudta bizonyítani.

[89] A felperes fellebbezése alaptalan, az alperesek fellebbezése részben alapos.

[90] Az ítéltábla mindenekelőtt azt rögzíti, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján felülbírálati jogkörét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősül a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Korlátot tehát nem csak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú döntés meghozatalát kívánja, hanem az is, hogy milyen indokokkal, mely eljárási vagy anyagi jogi szabályok megsértésére hivatkozik. A felperes kizárólag anyagi jogi felülbírálatra tartott igényt. Az alperes az anyagi jogi felülbírálaton túlmenően egyetlen esetben hivatkozott eljárási szabálysértésre.

[91] A felperes fellebbezésében a megtérítési igénnyel összefüggésben elsősorban azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy milyen jogszabályi rendelkezések alapján állapította meg az ingatan megvásárlásakor forgalmi értékét és azt, hogy az alperesi jogelőd 85%-os vételárkedvezményt kapott. Sérelmezte továbbá az ingatlan jelenlegi forgalmi értékének megállapítását. Az indokolásbeli hiányosságot nem eljárásjogi jogszabálysértésként, hanem akként sérelmezte, hogy az ítéletben fel nem tüntetett, de ténylegesen alkalmazott jogszabályt – a 32/1969. (IX. 30.) Kormányrendelet és a végrehajtására kiadott 16/1969. (IX. 30.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet – az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte, ebből következően döntése hibás.

[92] A megtérítési igény mértékének meghatározása során az ítéltábla elsősorban azt emeli ki, hogy a Ptk. 4:59. § (1) bekezdése szerint a közös vagyon megosztása során igényelni lehet a közös vagyonból a különvagyonra, a különvagyonból a közös vagyonra és az egyik házastárs különvagyonából a másik házastárs különvagyonára történő ráfordítások és a másik vagyonból teljesített tartozások megtérítését. A megtérítési igények elszámolására a vagyoni hányad értékének megállapítására vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

[93] A 4:60. § (1) bekezdése szerint a közös vagyonból a házastársat megillető hányadot a vagyonközösség megszűnésekor fennállt állapot és érték szerint kell megállapítani. A vagyonközösség megszűnésétől a közös vagyon megosztásáig terjedő időben bekövetkezett értékváltozást figyelembe kell venni, kivéve, ha az az egyik házastárs magatartásának az eredménye. E két jogszabályi rendelkezés együttes alkalmazásából következően a perbeli ingatlan forgalmi értékének figyelembevételével kell megállapítani, hogy a közös vagyonból a különvagyonra tartozásra teljesített összegekre tekintettel milyen mértékű megtérítésre tarthat igényt a felperes.

[94] A perbeli ingatlan nem vitásan az alperesi jogelőd különvagyonára, melynek hátralékos vételárát és a szerződéskötéskor megfizetett vételárrészlet teljesítéséhez igénybe vett munkáltatói kölcsönt az életközösség kezdetétől a közös vagyomból finanszírozták a házaspár felek. Ezért a megtérítési igény elbírálásakor annak van jelentősége, hogy az alperesi jogelőd által megszerzett ingatlan mennyi volt a forgalmi értéke a szerzéskor, és ehhez a forgalmi értékhez képest milyen arányú a közös vagyomból teljesített vételárrész, illetve a vételár megfizetéséhez felhasznált kölcsön összege.

[95] Az adásvételi szerződésből és a hivatkozott jogszabályokból azonban a szerzés kori forgalmi érték, és így a vételárkedvezmény mértéke nem állapítható meg.

[96] Az adásvételi szerződésben hivatkozott 32/1969. (IX. 30.) Kormányrendelet és a végrehajtására kiadott 16/1969. (IX. 30.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet, valamint a Budapest Főváros Közgyűlésének 15/1991. (VI. 27.) számú önkormányzati rendelete alapján az egyértelműen megállapítható, hogy a szerződésben rögzített 355.000 forint vételár nem az ingatlan forgalmi értéke. Az együttes rendelet 7. §-a és a végrehajtási rendelet 7. §-a alapján ugyanis a házingatlanok a helyi forgalmi érték figyelembevételével idegeníthetők el. Ha a házingatlant a bérlő vásárolja meg a vételár a forgalmi érték teljes összegének meghatározott százaléka. Az a perben nem volt vitás, hogy az alperesi jogelőd bérlő volt az ingatlanban, ezért az biztosan állítható, hogy az adásvételi szerződésben meghatározott vételár a forgalmi érték valamilyen kedvezménnyel csökkentett összege.

[97] A vételár meghatározása során nem a Kormányrendeletből, hanem az önkormányzati rendeletből kell kiindulni, figyelemmel annak 4. §-ára, ami szerint az önkormányzat az elidegenítésre kijelölt egy lakásos, és a hatszobánál nem nagyobb többlakásos házingatlanok, az öröklakások, és a nem lakás céljára szolgáló helyiségek, házingatlanok vételárát az ingatlan tényleges forgalmi értékéhez igazodóan a 16/1969. (IX. 30.) ÉVM-MÉM-PM együttes rendelet 7. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően állapítja meg. A rendelet indokolása szerint a házingatlan fogalom a lakás fogalom szinonimájaként használatos. Az 5. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a házingatlan értékesítéséhez tételes, összetevőire bontott forgalmi értékbecslést készített. A (2) bekezdés tartalmazza az értékbecslés tartalmát. A (3) bekezdés a) pontja szerint a (2) bekezdés szerint elkészített értékbecslés a házingatlan forgalmi értékét tartalmazza. A (3) bekezdés b)-e) pontjai a vételár kialakításához szükséges egyéb szempontokat tartalmaznak. A (4) bekezdés szerint az (1)-(3) bekezdésben foglaltak alapján kialakított vételár nem lehet alacsonyabb a beköltözhető forgalmi érték teljes összegének 15%-nál. A 7. § szerint az elidegenítéssel megbízott szerv az eladási ajánlathoz többek között az összetevőire bontott értékbecslést és a vételár megállapításának módjáról szóló tájékoztatót is köteles csatolni.

[98] Az önkormányzati rendelet szerinti értékbecslést a felek nem szolgáltatották, az adásvételi szerződés pedig a lakás forgalmi értékét nem tünteti fel, ezért a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a lakás vételkori forgalmi értékét nem lehetett megállapítani.

[99] A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valószínűsítéssel fogadja el (a továbbiakban: bizonyítási érdek), továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. Ebből következően a felperesnek kellett bizonyítani a megtérítési igényével összefüggő állításait, így a perbeli ingatlan vásárláskori forgalmi értékét. Elfoglalt álláspontja miatt – mely szerint az ingatlan alperesi jogelőd halálakor forgalmi értéke az irányadó – azonban ez bizonyítatlan maradt, melynek következményét ő viseli. Egyebekben az elsőfokú bíróság számítási módját nem kifogásolta, ezért azt a másodfokú bíróság sem érinthette. Mindebből következően a felperes megtérítési igényének megítélése során abból kellett kiindulni, hogy az alperesi

jogelőd különvagyonára a közös vagyonból a különvagyoni ingatlan szerzés kori forgalmi értékének 16%-át fordították.

[100] Nem alapos a felperesi fellebbezés az ingatlan forgalmi értékének meghatározását illetően sem. E körben a szakvélemény aggályosságát állította. A Pp. 316. § (3) bekezdése szerint az aggályos szakértői vélemény bizonyítékként nem vehető figyelembe, ezért az erre történő hivatkozással a felperes valójában eljárási szabálysértést állított. Az ítéltábla azonban az elsőfokú bíróság ítéletének [47]-[50] bekezdéseiben kifejtett indokaival egyetértett, azokat nem ismétli meg. Hangsúlyozza azt is, hogy a megtérítési igény elbírálása során a Ptk. 4:59. § (1) és 4:60. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperesi jogelőd halálának időpontja a megtérítési igénye elbírálásának szempontjából lényegtelen.

[101] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság öt használati díj fizetésére kötelező rendelkezését is sérelmezte, azonban az elsőfokú ítélet e rendelkezésének megváltoztatása iránt fellebbezési kérelmet nem terjesztett elő. A felülbírálati jogkör Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátaira tekintettel, ezért ezt az elsőfokú ítéleti rendelkezést a másodfokú bíróság nem változtathatta meg.

[102] A lakáshasználati jog ellenértéke meghatározásával összefüggő fellebbezésében a felperes kizárólag a szakértői vélemény aggályosságával kapcsolatos érveit terjesztette elő, annak megállapításait vitatta, ezért az ítéltábla csak visszaütal a korábban már kifejtett indokaira. Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének [53] bekezdésében alkalmazott számítási móddal is – melyet a fellebbezésében a felperes sem sérelmezett –, ezért az ott kifejtetteket nem ismétli meg.

[103] A Suzuki gépkocsival kapcsolatosan a felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az ajándékozási szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetét figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság.

[104] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a gépkocsi helyzetének megítélése során is tévedett.

[105] Az ítéltábla előjáróban az alábbiakat emeli ki:

[106] A felperes a 13. számú beadványában feltüntetett kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a gépkocsi a házassági életközösség alatt szerzett közös vagyon és 1/2 arányú tulajdonosa ő, míg a további 1/2 tulajdoni hányadának 1/3-át öröklés jogcímén szerezte meg, és a gépkocsit a tulajdonába kérte adni. A másodlagos, eshetőleges kereseti kérelme az alperesi jogelőddel 2018. augusztus 16-án kötött, a gépkocsi tulajdonjogának átruházására irányuló adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására irányult.

[107] Az elsődleges kereseti kérelme ténybeli alapjául azt adta elő, hogy a Suzuki a házasság alatt szerzett közös vagyon, azt a különvagyonából a közös vagyonba utalta az ajándékozási szerződéssel (13. számú beadvány 62. pont). Az eljárás későbbi szakaszában úgy nyilatkozott, hogy a gépkocsi közös vagyon, annak 1/2 részét az alperesek örökölték (49. számú tárgyalási jegyzőkönyv).

[108] A másodlagos, az ajándékozási szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmét arra az esetre terjesztette elő, amennyiben a bíróság azt állapítaná

meg, hogy az életközösség az alperesi jogelőd halála előtt szűnt meg. Ebben az esetben az volt az állítása, hogy a gépkocsi a különvagyona, mert azt a különvagyonából vásárolta.

[109] Ugyanakkor az alperesek a viszontkeresetükben – a gépkocsi közös vagyona tartozását állítva – a megosztás során azt a felperes tulajdonába kérték adni.

[110] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a Suzuki a felperes és az alperesi jogelőd házastársi közös vagyona (indokolás [21] bekezdés), és ítéletével a gépkocsit a felperes tulajdonába adta, és ennek figyelembevételével határozta meg az értékkiegyenlítés összegét.

[111] A felperes fellebbezési kérelme ezeknek az elsőfokú rendelkezéseknek a megváltoztatására nem irányult, kizárólag az adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti – elutasított – keresete teljesítését kérte. Ebből következően az ítéltábla a felülbírálati jogkörének Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátaira figyelemmel az elsőfokú bíróságnak ezt a döntését nem változtathatta meg.

[112] A felperesnek az ajándékozási szerződés érvénytelenségének és 1/1 arányú tulajdonjoga megállapítása iránti fellebbezési kérelmét sem lehetett teljesíteni.

[113] A Ptk. 4:41. § (1) bekezdése a házassági életközösség alatt kötött, ott feltüntetett szerződések érvényességéhez írja elő a meghatározott alaki követelményeket. A felperes és az alperesi jogelőd azonban a házassági életközösség megszakadását követően kötötték az ajándékozási szerződést, következésképp annak érvényességéhez a Ptk. 4:41. § (1) bekezdése szerinti alaki követelmények megtartására nem volt szükség, ezért a közokiratba, vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalás elmaradása miatt a szerződés nem érvénytelen, amiből viszont az is következik, hogy a tulajdonjog megállapítására irányuló kereset sem teljesíthető.

[114] Az alperesek fellebbezésével összefüggésben a másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy az elsőfokú bíróság a közös vagyoni ingóságok közül a felperes tulajdonába adott ingóságok értékének meghatározása során számítási hibát vétett, a gépkocsi forgalmi rendszámát és az ingatlan címét tévesen tüntette fel, ezért a Pp. 364. §-a alapján irányadó 352. § (1) bekezdése és a 353. §-a szerint határozott az elsőfokú ítélet kijavításáról.

[115] Nem tartotta azonban indokoltnak a vagyonleltár meghatározása során a hagyatékátadó végzésben feltüntetett vagyonleltárra utalást. Az elsőfokú bíróság ugyanis az elsőfokú ítéletben ettől eltérő vagyonleltárt állított fel, és az ítélet rendelkező részében ennek megfelelő számozással tüntette fel az egyes vagyontárgyakat függetlenül attól, hogy abban részben átvette a közjegyző által felvett leltár számozását. A hagyatékátadó végzés szerinti vagyonleltár 63., 64. és 65. tételszámokat nem tartalmaz, ezért szükségtelen a rendelkező részben az arra történő utalás.

[116] A vagyonleltár 31. tétele szerinti vagyontárgyat az elsőfokú bíróság érték nélkül vette figyelembe. Az alperesek állítása e körben az volt, hogy a 31. tétel a jogelődjük különvagyona. Az elsőfokú bíróság ezt a vagyontárgyat nem tekintette közös vagyonnak, azt egyik félnek sem adta a tulajdonába, és azt a jutó, valamint az értékkiegyenlítés meghatározásakor nem vette figyelembe. A felperest a 31. tételszám alatti vagyontárgy

kiadására kötelezte. Mindezek miatt nem volt jelentősége e vagyontárgy értékének, ezért a másodfokú bíróság ezt az elsőfokú ítéleti rendelkezést nem változtatta meg.

[117] Alappal kérték az alperesek az elsőfokú ítélet megváltoztatását a vagyonleltár 37. és 54. tételei esetében. Az iratok tanúsága szerint ugyanis az nem volt vitatott a felek között, hogy ezen vagyontárgyak az I. rendű alperes tulajdonát képezik, és az alperesek viszontkereseti kérelme is arra irányult, hogy a felperes azt az I. rendű alperesnek adja ki, ennek ellenére azt az elsőfokú bíróság a II. rendű alperesnek rendelte kiadni.

[118] A felperes nevén vezetett értékpapírszámla megnyitásának időpontjára (2016. augusztus 25.) figyelemmel a Ptk. 4:40. §-a szerinti vélelemmel szemben a Pp. 266. § (4) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania, hogy ez a számlakövetelés a különvagyont képezi. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az bank bankszámlaszám1 számú számlát a felperes 2016. augusztus 25-én nyitotta a különvagyonából származó 1.200.000 forint befizetésével, arról 1.000.000 forintot az ahhoz kapcsolt bankszámlaszám2 számú értékpapírszámlára utalt. Az értékpapírszámla egyenlege az életközösség megszűnésekor 6.102.906 forint volt, ami egyértelműen a különvagyona, a számla egyenlege 174.492 forint volt, amellyel összefüggésben nem bizonyította, hogy az a különvagyona. Ezen megállapításai indokait azonban az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, annak ellenére, hogy az alperesek vitatták, hogy az értékpapírszámlán lévő pénz a felperes különvagyona.

[119] Az iratokból megállapíthatóan a felperes a nevén vezetett bank számlával összefüggésben a perfelvétel során azt állította, hogy az öröklés útján szerzett különvagyoni ingatlant értékesítette, annak vételárát otthon tartotta, más befektetése, pénzügyi követelése, megtakarítása nincs (16. sorszámú jegyzőkönyv). Hasonló előadást tett később is (33. jegyzőkönyv).

[120] A 52-I. számú végzéssel kijavított 49. sorszámú jegyzőkönyv szerint a különvagyonáról akként nyilatkozott, hogy 2016. augusztus 25-én az örökölt ingatlant eladta, a 2.500.000 forint vételárelőleget helyezte el az értékpapírszámlán.

[121] A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes a bankszámlaszám1 számú forintszámlát 2016. augusztus 25-én nyitotta az ahhoz kapcsolt bankszámlaszám2 számú értékpapírszámlával együtt 1.200.000 forint befizetésével, mely összegből 1.000.000 forintot az értékpapírszámlán helyezett el (20. és 46. számon a bíróság megkeresésére adott banki válaszok).

[122] Ezen bizonyítékok alapján csak azt lehetett való tényként megállapítani, hogy a felperes a számláján 1.200.000 forintot helyezett el 2016. augusztus 25-én, melyből 1.000.000 forintot az értékpapírszámlájára utalt. A bank válaszai azonban annak bizonyítására, hogy ez a számlán elhelyezett pénz a különvagyoni ingatlanára kapott előleg volt, alkalmatlan. Ezen túl az értékpapírszámla további forgalma ismeretlen, így az sem állapítható meg, hogy a további 5.102.906 forint gyarapodás minek az eredménye, az értékpapírszámlára további befizetés mikor, milyen vagyoni forrásból történt, hiszen három év négy hónap alatt ekkora haszon nyilvánvalóan nem keletkezett. Megjegyzendő az is, hogy amennyiben az 1.000.000 forint a felperes különvagyona lett volna, úgy annak haszna a Ptk. 4:38. § (2) bekezdése szerint közös vagyon.

[123] Mindezek miatt az elsőfokú bíróság döntésével ellentétben a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének nem csak a forintszámla –

melynek közös vagyoni jellegét a felperes a fellebbezésében már nem tette vitássá –, hanem az értékpapírszámla vonatkozásában sem tudott eleget tenni, ezért az értékpapírszámla életközösség megszakadása időpontja szerinti egyenlege – 6.102.906 – is a házastársi közös vagyon része.

[124] Mindezekre tekintettel a felperes és az alperesi jogelőd közös vagyonát képezték az ingóságok 52.000 forint, a gépkocsi 1.000.000 forint, az alperesi jogelőd számlakövetelései 2.773.843 forint, a lakáskassza megtakarításból származó 751.356 forint, a felperes számláján lévő 174.492 forint és az értékpapírszámlája szerinti 6.102.906 forint. A közös vagyon értéke összesen 10.854.597 forint, ebből a házasfelek jutója 5.427.298 forint.

[125] A használati díjjal összefüggő alperesi fellebbezés csak kisebb részben alapos.

[126] A Ptk. 4:77. § (2) bekezdése szerint a házasság felbontása vagy a házassági életközösség megszűnése önmagában nem szünteti meg annak a házastársnak a használati jogát, aki a lakást a másik házastárs jogcíme folytán használja. A 4:84. § (1) bekezdése szerint az a házastárs, aki szerződés vagy a bíróság döntése alapján a lakás elhagyására köteles, a korábbi használati joga vagyoni értékének megfelelő térítésre tarthat igényt. A (4) bekezdés szerint a térítés a lakás elhagyásakor esedékes, a b) pont szerint ha a lakás használatának rendezésére a házastársi közös vagyon megosztása iránti perben kerül sor, és a használati jog vagyoni értékét a bíróság a vagyonmegosztás során számolja el.

[127] A perbeli ingatlan az alperesi jogelőd különvagyonát képezte, a felperes azt az ő jogcíme alapján használta, és azt az alperesek elismerték, hogy a lakás elhagyása esetén a felperes lakáshasználati jog ellenértékére jogosult, amit meg kell téríteniük. Mindaddig azonban, amíg ennek kifizetése nem történik meg a felperes a Ptk. 4:77. § (2) bekezdése alapján a korábbi használati módnak megfelelően jogosult a lakás használatára. A házassági életközösség megszakadását megelőzően pedig a lakást a házastársával közösen használta, ezért ilyen mértékben arra továbbra is jogosult. Ebből következően azonban az alperesek csak a jogelődjüket is megillető használat folytán igényelhetnek többlethasználati díjat, e körben ezért az elsőfokú bíróság döntése helyes.

[128] Arra azonban az alperesek helytállóan hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság a vizontkeresetüket nem merítette ki, mert a 2023. október 31-től az elsőfokú ítélet meghozataláig eltelt időre – 2023. november 6. összesen 6 nap – a használati díjról nem rendelkezett. A másodfokú bíróság ezért az ingatlannal kapcsolatosan a többlethasználati díj összegét akként határozta meg, hogy az 2021. június 1-től december 31-ig 7 hónapra – 110.000 forint/hó – 770.000 forint, 2022. évre 12 hónapra – 120.000 forint/hó – 1.440.000 forint, 2023. január 1-től október 31-ig 10 hónapra – 150.000 forint/hó – 1.500.000 forint, összesen 3.710.000 forint. További 6 napra 150.000 forint/hó, azaz 5.000 forint/nap összeget figyelembe véve 30.000 forint, összesen 3.740.000 forint és ennek 2022. augusztus 15-től számított kamatai – 523.318 forint – összesen 4.263.318 forint megfizetésére köteles a felperes. Igényelheték továbbá az alperesek a többlethasználati díjat a jogerős ítélet meghozataláig is figyelemmel arra, hogy az ingatlan birtokba adásáról információ nem áll rendelkezésre. Ez 2023. november 6-tól 2023. április 9-ig 5 hónap és 3 nap, ami 265.000 forint (5x150.000 + 3x5000 forint). Az ingatlannal kapcsolatos összes elszámolandó többlethasználati díj 5.028.318 forint 1/2 része, 2.514.159 forint.

[129] A gépkocsi a felperes és az alperesi jogelőd közös vagyona volt, ezért annak használatára a Ptk. 5:74. §, 5:75. § rendelkezéseit kellett alkalmazni. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a gépkocsi használatában az alpereseket nem akadályozta, mert önmagában az, hogy a gépkocsi bárki számára elérhető helyen volt nem eredményezi, hogy azt az alperesek használatba is vehették. A gépkocsi használatához szükséges okmányok, kulcs ugyanis a felperes birtokában voltak, azokat felszólítás ellenére sem biztosította az alperesek részére, magatartása ezért attól függetlenül sérti a Ptk. 5:74. § rendelkezését, hogy ő maga sem használta bizonyos ideig a gépkocsit. Figyelemmel azonban annak közös vagyoni jellegére nem használati, hanem többlethasználati díj fizetésére köteles, amelynek összegét az elsőfokú bíróság helyesen határozott meg 2023. október 31-ig 4.972.050 forintban. További 6 napra (5.715 forint/nap) 34.290 forint illeti az alpereseket. Az összesen 5.006.340 forint után 2022 augusztus 15-től 2023. november 6-ig a kamat összege 700.510 forint, így a gépkocsival összefüggésben elszámolandó többlethasználati díj 5.706.850 forint 1/2 része 2.853.425 forint. A gépkocsit a bíróság – az alperesek által fellebbezéssel nem érintve – a felperes tulajdonába adta, ezért a továbbiakban az alperesek többlethasználati díjra nem jogosultak.

[130] Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy az alperesek nem bizonyították, hogy a használati díj fizetésére felhívó levelüket kézhez vette. Az alperesek a 2021. május 25-én előterjesztett viszontkeresethez csatolták a 2021. május 20-án kelt – a többek között a használati díjra vonatkozó felhívást is tartalmazó – levelet. A 2021. szeptember 20-án érkezett beadványhoz csatolták a felperes részére 2021. május 25-én és 26-án megkísérelt postai küldeményről szóló tértivevényt. A kamatokat az alperesek középátlagos időtől kérték, arról a bíróság ekként rendelkezett.

[131] Többlethasználati díj címén tehát az alperesek összesen (ingatlan + gépkocsi) 5.367.684 forintot igényelhetnek a felperestől.

[132] Az örökhagyó számlájáról a halálát követően felvett 127.185 forint, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén érvényesített viszontkeresettel összefüggésben az ítéltábla előrebocsátja, hogy az e körben elterjesztett fellebbezési érvelés az elsőfokú eljárás számos mozzanatára is alkalmazható lenne, figyelemmel a perfelvétel lezárásának időpontjára (2021. október 25., 16. sorszámú jegyzőkönyv). A felek fellebbezésének korlátai miatt azonban a Pp. 370. § (1) bekezdés rendelkezésére figyelemmel csak ebben az esetben vizsgálhatta az eljárásjogi rendelkezések megtartását.

[133] A felperes a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti kérelmet a perfelvétel lezárását követően nem terjesztett elő, a keresetváltoztatásnak a Pp. 215. § (1) bekezdése szerinti egyik feltétele sem állt fenn. Az alperesek ezen összeg megfizetése iránti igényüket a 2021. május 25-én előterjesztett viszontkeresetben (8. sorszám) érvényesítették, azt változatlanul tartották fenn az érdemi szakban is. A felperes a 2021. július 8-án előterjesztett ellenkérelmében (13. sorszám) az alperesek ezen igényével összefüggésben nem vitatta, hogy a pénzüsszeget felvette, azonban nyilatkozata szerint azt azonnal visszautalta, amikor megtudta, hogy arra nincs jogosultsága. A viszontkereseti követeléssel szemben a Pp. 209. § (1) bekezdésében megszabott határidőben ellenkövetelést nem számított be, és az eljárás későbbi szakaszában a beszámításnak a Pp. 209. § (6) bekezdésében meghatározott feltételei nem álltak fenn. Mindezek miatt a megfizetett közös költség felének a megtérítésére irányuló követelését az eljárásjogi feltételek hiányában nem érvényesíthette.

[134] A felperes tulajdonába adott vagyon összértéke 8.080.754 forint ezért a jutóján (5.427.298 forint) felüli 2.653.456 forint értékkiegyenlítés megfizetésére, továbbá 5.367.584 forint többlethasználati díj összesen 8.021.040 forint megfizetésére köteles az I. és II. rendű alpereseknek. Ugyanakkor a közös vagyonból a különvagyonra fordított 8.512.200 forint felének a megtérítését követelheti az alperesektől, fizetési kötelezettsége ezért összesen 3.765.040 forint, amelyre az I. és II. rendű alperesek egymásközt egyenlő arányban jogosultak.

[135] Megfizetni köteles továbbá a felperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén 127.185. forintot és ennek a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti kamatát.

[136] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[137] Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása az elsőfokú eljárásban a pernyertesség-perveszteség mérlegeléssel megállapított arányára (felperes 37%, alperesek 63%) nem hatott ki, mert bár a felperes által külön vagyonnak állított 6.102.906 forintos számlakövetelés is közös vagyonnak bizonyult és az öröklési igényével összefüggő kereseteit nem tartotta fenn a közbenső ítéletet követően, azonban az alpereseknek a többlethasználati díjra vonatkozó viszontkeresete csak 1/2 részben volt megalapozott, attól az ingóságok tekintetében el is álltak, amit az elsőfokú bíróság a perköltség megállapítása során nem vett figyelembe, az alpereseket a viszontkeresetet illetően teljes egészében pernyertesnek tekintette.

[138] Alappal sérelmezték azonban az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy jogi képviseletüket megbízás alapján látta el ügyvédjük, a perköltségre ezért az IM rendelet 2. § a) pontja alapján jogosultak. Az ügyvédi költséget összesen 1.407.500 forint + az utolsó tárgyalás díja 70.000 forint, összesen 1.477.500 forintban számították fel, mely összegből 480.000 forint után nem igényeltek áfát. Az ügyvédi munkadíjból származó perköltségigényük így összesen 1.746.825 forint. A Pp. 83. § (2) bekezdése alapján ezen összeg és az általuk előlegezett egyéb költségek – 169.930 forint illeték, 115.757 forint előlegezett szakértői díj, összesen 285.687 forint – együttes összegének, 2.032.512 forintnak a 63%-ára, 1.280.480 forintra tarthatnak igényt.

[139] A felperest illető 440.197 forint ügyvédi munkadíjat a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján elszámolva a másodfokú bíróság az alperesek perköltség megfizetésére vonatkozó kötelezését mellőzte és a felperest kötelezte összesen 840.283 forint elsőfokú perköltség megfizetésére.

[140] A másodfokú eljárásban a felperes fellebbezésével érintett pertárgy érték 37.106.176 forint (megtérítési igény 28.356.176 forint + lakáshasználati díj 8.250.000 forint, Suzuki ajándékozási szerződés érvénytelensége 500.000 forint), amely tekintetében teljes egészében pervesztes. Az alperesek fellebbezésével érintett pertárgy érték 7.040.786 forint, amelyből a használati díj iránti fellebbezésük túlnyomó részben eredménytelen volt, ezért 40%-ban tekinthetők pernyertesnek.

[141] A felperes az ügyvédi munkadíjat az IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján számította fel. Az alperesek a korábban már csatolt megbízási szerződés szerint kérték másodfokú perköltségük megfizetését.

[142] A Pp. 364. § utaló szabálya folytán alkalmazandó 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. Az (5) bekezdés alapján a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján is felszámíthatja. A Pp. 82. § (3) bekezdése mind pedig a bíróság a perköltség összegét a felszámítás és az ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg. A felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni.

[143] Az alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltséget szabályszerűen nem számították fel, mert a megbízási szerződés alapján igényelt ügyvédi munkadíjatösszegszerűen nem határozták meg – csupán utaltak az elsőfokú eljárásban csatolt megbízási szerződésre –, költségjegyzéket nem terjesztettek elő, a lerótt fellebbezési illetékre pedig egyáltalán nem terjedt ki a kérelmük.

[144] Ebből következően másodfokú bíróság a Pp. 82. § (3) bekezdésére figyelemmel a felperest a költségeik megfizetésére nem kötelezhette. Kötelesek azonban a felperes részére megfizetni 7.040.786 forint pertárgyértéket figyelembe véve az IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján számított 176.019 forint összeg 60%-át, személyenként 52.805 forintot.

[145] A felperes költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 102. § (6) bekezdés alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2024. április 9.

Dr. Gyuris Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Dr. Kollár Zoltán s.k.
bíró